

SXEDIO.J21

27.8.1958: ΔΟΛΟΦΟΝΙΕΣ ΑΡΙΣΤΕΡΩΝ ΣΤΗ ΜΗΛΙΑ. Η ΕΟΚΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΕΙ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΑΡΙΣΤΕΡΩΝ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ΟΤΙ ΑΥΤΟΙ ΔΙΑΔΙΔΑΝ ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΤΙ ΓΝΩΡΙΖΑΝ ΠΟΙΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΙΧΑΝ ΠΡΟΒΕΙ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Εγραφε η "Χαραυγή" στις **27** Αυγούστου σε πρωτοσέλιδο ρεπορτάζ της κάτω από τους τίτλους "ο κομματικός φανατισμός οργιάζει και πάλι μέσα σε αδελφικό αίμα, δεξιοί μασκοφόροι στη Μηλιά πυροβολούν και σκοτώνουν μια γυναίκα κι ένα κοριτσάκι. Τη γυναίκα τη σκότωσαν σαν έμπαινε στο σπίτι της και το κοριτσάκι μέσα το κρεββατάκι του, τραυμάτισαν επίσης και πολλούς άλλους και προέβησαν σε λεηλασίες σε σπίτια αριστερών. Προηγήθηκε ρίψη βομβών εναντίον αριστερών πολιτοφυλάκων":

"Τη στιγμή που αναγνωρίζεται απ' ολόκληρο τον Κυπριακό λαό, τον Εθνάρχη Μακάριο, την ελληνική πολιτική ηγεσία και γενικά απ' όλους τους ειλικρινείς φίλους της Κυπριακής αυτοδιάθεσης ότι η εθνική ενότητα αποτελεί σήμερα περισσότερο από κάθε άλλη φορά το ύψιστο καθήκον της στιγμής για κάθε πραγματικόν πατριώτη. Τη στιγμή που η εθνική μας υπόθεση διέρχεται τις κρισιμότερες στιγμές της ιστορίας μας με τη "δαμόκλεια σπάθη"- το βρετανικό συνεταιριστικό σχέδιο, να κρέμμεται πάνω απ' το κεφάλι του κυπριακού λαού, τη στιγμή τέλος που οι αποικιστές στηρίζουν τις ελπίδες τους για την προώθηση των σχεδίων τους στη διάσπαση των δυνάμεων του Κυπριακού λαού και συγκεκριμένα στη "διαμάχη μεταξύ Αριστεράς και Δεξιάς" τις κρίσιμες αυτές στιγμές έδρασε και πάλιν το σαράκι της διάσπασης, υψώθηκε ξανά το αδελφικό χέρι για να κτυπήσει και να οδηγήσει στον τάφο αθώες υπάρξεις, Έλληνες πατριώτες και πατριώτισσες. Και οι υποκινητές, οι δράστες και οι εμπνευστές αυτών των τραγικών κτυπημάτων κατά οπαδών ή μελών της Αριστερας δεν αντιλαμβάνονται ή προσποιούνται ότι δεν το

αντιλαμβάνονται ότι κάθε σταγόνα αδελφικού αίματος που χύνεται, κάθε τάφος που ανοίγεται για κομματικούς λόγους οδηγεί στον τάφο αυτή τούτη την εθνική μας υπόθεση και βοηθούν έτσι στην προώθηση των αποικιστικών σχεδίων.

Γιατί κάθε πατριώτης, δεξιός αριστερός ή ουδέτερος θα διερωτηθεί:

Ποιούς σκοπούς εξυπηρετούν τα χθεσινά τραγικά γεγονότα στη Μηλιά;

Μήπως η δολοφονία της Δεσπούλας, της αθάνας κορούλας των **12** χρόνων, και της Μαρίας, της τραγικής αυτής μητέρας, αποτελεί αγώνα που εξυπηρετεί την υπόθεση της αυτοδιάθεσης;

Μήπως η επιδρομή εναντίον οικιών και η καταστροφή ραδιοφώνων, ραπτομηχανών και άλλων αντικειμένων- εικόνες που θυμίζουν τις υπερβάσεις των "δυνάμεων ασφαλείας", κατά το πρόσφατο κέρφισ στη Λύση, Ασσια και Βατυλή- συμβάλλουν στην ομόνοια και τη σύμπνοια του Κυπριακού λαού, όπως είναι και η ειλικρινής επιθυμία του εθνάρχη Μακαρίου;

Αυτά τα ερωτήματα δε μπορεί παρά να βασανίζουν σήμερα τη σκέψη κάθε πατριώτη. Και δεν μπορεί παρά η απάντηση στα ερωτήματα αυτά να είναι αρνητική και ταυτόχρονα καταδικαστική για εκείνους που υποθάλπουν τέτια δρααστικά γεγονότα.

Το ξέσπασμα των χθεσινών αιματηρών γεγονότων που είχαν σαν αποτέλεσμα τον θάνατο μιας κορούλας **12** χρόνων και μιας μητέρας τριών ανηλίκων παιδιών και τον τραυματισμό άλλων Ελλήνων, ήταν το αποτέλεσμα μιας εξημμένης κατάστασης για την οποία φέρουν όχι λίγη ευθύνη τα στελέχη

της αριστεράς, να επισκεφθούν ενωρίτερα σαν μέλη μιας κοινής αντιπροσωπείας τη Μηλιά για να συμβάλουν στην αποκατάσταση της ομόνοιας και της σύμπνοιας μεταξύ των κατοίκων. Οι διασπαστικές κρούσεις και οι προθέσεις των γνωστών εκείνων κύκλων που τορπιλλίζουν με κάθε μέσο την ιδέα της ενότητας επισημάνθηκαν έγκαιρα και τα σήματα κινδύνου στάλθηκαν προς όλες τις κατευθύνσεις. Δυστυχώς οι εκκλήσεις αυτές δεν

βρήκαν καμιά ανταπόκριση από τους παράγοντες εκείνους της δεξιάς που είναι σε θέση να ασκήσουν κάποια επιρροή με αποτέλεσμα να συμβεί ό,τι έγινε. Αζει επίσης να σημειωθεί ότι τις τελευταίες μέρες φανατικά στοιχεία της δεξιάς προκαλούσαν αριστερούς με τις φράσεις "αν δεν χυθεί αίμα δεν θα ποκάτσουν οι αριστεροί", "θα σας καθαρίσουμε", "η Μηλιά πρέπει να δημιουργήσει τα θύματα της" κλπ.

Συντάκτης μας που μετέβη χθες στη Μηλιά έστρεψε όλη την προσοχή του στη συγκέντρωση πληροφοριών τόσο από δεξιούς όσο και από αριστερούς κατοίκους του χωριού σε μια προσπάθεια να παρουσιάσει τα γεγονότα με τον φακό της δημοσιογραφικής αντικειμενικότητας. Από τις πληροφορίες που συγκέντρωσε αφού επισκέφθηκε σπίτι αριστερών και δεξιών, τα δραματικά γεγονότα εξελίχθηκαν ως εξής:

Τη νύκτα της Δευτέρας, ενώ ομάδα αριστερών εκτελούσε καθύκοντα πολιτοφυλακής δυστυχώς λόγω της εξημμένης κατάστασης που επικρατούσε στο χωριό δεν κατέστη δυνατή η δημιουργία ενιαίας πολιτοφυλακής, ρίφθηκε εναντίον της βόμβας που εξερράγη χωρίς να προκαλέσει θύματα. Λίγο αργότερα ρίφθηκε και δεύτερη βόμβα στην πλατεία του χωριού όπου βρίσκεται το οίκημα του συντεχνιακού Παραρτήματος της ΠΕΟ για ν' ακολουθήσει και τρίτη κοντά στο σπίτι του παράγοντα της αριστεράς Σταύρου Χρυσοστόμου, ευτυχώς πάλι χωρίς θύματα. Οι αριστεροί αντιμετώπισαν με ψυχραιμία την κατάσταση αποφεύγοντας τις προκλήσεις των φανατικών στοιχείων της δεξιάς με αποτέλεσμα να παρέλθει η νύκτα χωρίς νέα επεισόδια.

Δυστυχώς δεν σέβη το ίδιο και χθες. Ετσι περί τις 5 μ.μ. όταν ο Μιχάλης Κυριάκου, αριστερών φρονημάτων, βγήκε από το σπίτι του που βρίσκεται στο κέντρο του χωριού καταδιώχθηκε από δεξιούς. Ο Μιχάλης έτρεξε αμέσως και ειδοποίησε τα μέλη της αριστεράς και αυτοί με τη σειρά τους κινητοποίησαν τους αριστερούς του χωριού που συγκεντρώθηκαν στην πλατεία διαμαρτυρόμενοι για τις βόμβες, τις

προηγούμενης νύκτας, και γενικά για τις προκλητικές ενέργειες φανατικών στοιχείων της δεξιάς. Στο μεταξύ άρχισαν να συγκεντρώνονται και δεξιοί, επακολούθησε λογομαχία για να εξελιχθεί στο τέλος σε λιθοβολισμό και από τις δυο ομάδες.

Εμφανικά εμφανίστηκαν **7-8** προσωπιδοφόροι οπλισμένοι με κυνηγετικά όπλα, περίστροφα και άλλα αιχμηρά αντικείμενα. Μόλις αντίκρυσαν τους αριστερούς μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονταν και αρκετές γυναίκες, άρχισαν χωρίς προειδοποίηση να πυροβολούν αδιακρίτως. Οπως ήταν φυσικό επακολούθησε πανικός και άνδρες και γυναίκες άρχισαν να απομακρύνονται απο την πλατεία του χωριού. Η Μαρία Βαρνάβα, ηλικίας **31** χρόνων και μητέρα τριών ανηλίκων παιδιών, που περιλαμβανόταν μεταξύ των συγκεντρωθέντων προσπάθησε να μπει στο σπίτι της με κάποια γνωστή της για ν' αποφύγει τους πυροβολισμούς, έγινε όμως αντιληπτή από προσωπιδοφόρους που την πυροβόλησαν θανάσιμα στην πλάτη.

Οι προσωπιδοφόροι δεν έμειναν ως εδώ. Αρχισαν να καταδιώκουν γνωστούς αριστερούς που κατευθύνονταν προς τους αγρούς έξω από το χωριό για ν' αποφύγουν τους πυροβολισμούς. Στο μεταξύ οι σφαίρες και τα σφαιρίδια είχαν πλήξει τους ακόλουθους τέσσερις κατοίκους μέλη της αριστεράς: Γεώργιο Σάββα, **20** χρόνων, εργάτη, Δημήτρη Μουστακά **50** χρόνων, εργάτη και πατέρα τριών παιδιών, Γεώργιο Παναγή **22** χρόνων ράπτη και Ελήνη Ευλαμπίου **50** χρόνων χήρα,

Το δράμα όμως έμελλε να έχει και συνέχεια. Οι ένοπλοι προσωπιδοφόροι μετά την καταδίωξη των αριστερών επέστρεψαν στο χωριό όπου συνέχισαν το απαίσιο έργο τους στρέφοντας τη μανία τους εναντίον των σπιτιών που ανήκουν σε αριστερούς και καταστρέφοντας ό,τι εύρισκαν μπροστά τους. Στο σπίτι του γνωστού αριστερού παράγοντα Γιαννή Χαρίτου κατέστρεψαν και έκαυσαν την ραπτομηχανή της γυναίκας του, καταθρυμμάτισαν το ραδιόφωνο (η

σκηνή αυτή μας θυμίζει κάποια φωτογραφία που δημοσίεψαν οι εφημερίδες για να δείξουν τις υπερβάσεις των "δυνάμεων ασφαλείας" στη Λύση) έκαυσαν τα στρώματα των ανήλικων παιδιών του Γιαννή και κατάστρεψαν τη σάλα και ένα μπουφέ. Η ίδια περίπτωση επαναλαμβάνεται και σε αρκετά άλλα σπίτια αριστερών.

Οι προσωπιδοφόροι διψούν από αίμα. Δεν τους ενδιαφέρει αν αυτό είναι αίμα αδελφικό, ελληνικό αθώο. Ο,τι τους ενδιαφέρει είναι η εξυπηρέτηση, έτσι τουλάχιστον νομίζουν, του τυφλού πραγματικού φανατισμού τους. Αυτό τουλάχιστο δείχνει η βάρβαρη δολοφονία της αθώας Δεσπούλας. Η μικρή ηλικίας μόλις **12** χρόνων και κόρη του Αριστερού εργάτη Γεώργιου Κατσούρη, που η αθώα ψυχή της μη μπορώντας ποτέ να φαντασθεί ότι θα βρισκόντουσαν Ελληνες συγωριανοί της που θα της στερούσαν τόσο πρόωρα τη χαρά της ζωής, μόλις άκουσε τις φωνές των γειτόνων της, λόγω της δράσης των προσωπιδοφόρων, στάθηκε από περιέργεια πάνω στο κρεβάτι όπου κοιμόταν και το οποίο βρισκόταν στην αυλή του σπιτιού της. Δίπλα της στεκόταν η ανεψιά της, που κοιμόντουσαν μαζί στην αυλή.

Ενώ η Δέσπω βρισκόταν όρθια στο κρεβάτι της, ένας προσωπιδοφόρος αφού πέρασε το περιτείχισμα του σπιτιού της, έρριξε τον τελευταίο πυροβολισμό κατά της αθώας και ανύποπτης Δεσπούλας. Η μικρή κυλίσθηκε αμέσως στην αυλή, ενώ το αίμα πότιζε τη διψασμένη από τη ζέστη του Αυγούστου γη. Η ανεψιά της καλεί σε βοήθεια, ενώ σε λίγο ακούονται οι σπαρακτικές κραυγές της μάνας.

Μερικοί σπασμοί που εμφανίζονται στα χείλη της Δεσπούλας σκορπούν στη μάνα της την ελπίδα. Και αμέσως ξεκινά ένα αυτοκίνητο για το Λευκόνοικο. Ο γιατρός όμως κ. Παναγιώτης Κούμας, δεν μπορεί να προσφέρει τις υπηρεσίες του στο αθώο πλασματάκι γιατί αυτό είχε ήδη πεθάνει...

Η τραγωδία αυτή συνεχίστηκε μέχρι τις **9** το πρωί. Το χωριό παρουσιάζει όψη "πεδίου μάχης" λόγω

του λιθοβολισμού και των ζημιών που προκάλεσαν στην τελευταία πράξη του δολοφονικού τους οι προσωπιδοφόροι, όταν κατέφθασαν "δυνάμεις ασφαλείας" για να επιβάλουν αμέσως κέρφου και ν' αρχίσουν οι ανακρίσεις και οι έρευνες.

Κατά τη διάρκεια του λιθοβολισμού και της δράσης των προσωπικιδόφωρων πληγώθηκαν επίσης οι ακόλουθοι αριστεροί από αιχμηρά όργανα: Ανδριανή Σοφοκλέους μητέρα ενός παιδιού, Μαρία Κυριάκου 20-χρόνων, Παναγιώτης Χαρίτου 27 χρόνων, έγγαμος και πατέρας ενός παιδιού, Αντρίκκος Γιωρκή 20 χρόνων κτίστης, Ανδρέας Παντέλα, 15 χρόνων, κτίστης. Τραυματίστηκαν επίσης οι ακόλουθοι δεξιοί: Ανδρέας Τσουρής και Ελένη Δημητρίου.

Οι περισσότεροι από τους τραυματισμένους μεταφέρθηκαν στο νοσοκομείο Αμμοχώστου όπου νοσηλεύονται".

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΟΚΑ

Η ΕΟΚΑ με ένα φυλλάδιο της με τίτλο "οι αδιόρθωτοι" κατάγγελλε την ηγεσία του ΑΚΕΛ και άλλους κομμουνιστές ότι αποκάλυπταν δημόσια ονόματα μελών της για συγκεκριμένες δράσεις τους.

Αναφερόταν στο φυλλάδιο:

"Η Κομμουνιστική ηγεσία εν Κύπρω είναι αδιόρθωτος, Και εις τας κρίσιμωτέρας ακόμη στιγμές του αγώνος ενδιαφέρεται μόνον διά το κόμμα και τους ψήφους, ενδιαφέρεται να διασπά τον αγώνα, διότι ίσως νομίζει ότι ούτω κερδίζει ψήφους, αδιαφορούσα εάν ούτω κτυπά τους αγωνιστάς, οι οποίοι καθόλην την διάρκειαν έφερον όλον το βάρος του αγώνος από τον οποίον αύτη έλαμψε διά της απουσίας της.

Η προκλητική στάσις αριστερών εναντίον αγωνιστών με αλληπάλληλα επεισόδια συνεχίζεται με αποτέλεσμα τα τελευταία αιματηρά γεγονότα της Μηλιάς.

Και ενώ η ακελική ηγεσία ούτε μίαν διαδήλωσιν διαμαρτυρίας δεν έκαμεν όταν δεκάδες Ελλήνων

εφονεύοντο υπό Τούρκων, ενώ δεν συνεκινήθη και όταν μέλη της εδολοφονούντο υπό τούρκων εις Λευκωσίαν, Γύψου, Βαρώσια, ωργάνωσε διαδήλωσιν με επιθετικές διαθέσεις εναντίον ελληνικών καταστημάτων, αλλά τούρκα, διότι οι εθνικόφρονες της Μηλιάς, τους οποίους επροκάλεσαν οι ομοχώριοι των αριστεροί και περιουσίας των κατέστρεψαν και γυναίκας με βρέφη ετραυμάτισαν, άνευ αιτίας τινός, ηναγκάσθησαν αμυνόμενοι να κτυπήσουν τους επιτεθέντας. Και έχει την αναίδειαν να διαμαρτύρεται ενισχύουσα ούτω τους ταραξίαις, αντί να τους βάλη στην θέσιν τους.

Εάν την δραστηριότητα την οποίαν δείχνουν έναντι των δεξιών έδειχναν και έναντι των Αγγλοτούρκων ασφαλώς και θα συνέβαλλον εις τον αγώνα. Τοιαύτην συμβολήν όμως δεν θέλουν να την δώσουν, διότι φαίνεται δεν τους συμφέρει πολιτικώς. Και κατ' αυτήν ακόμη την οξυτάτην φάσιν του αγώνος μας έναντι των Τούρκων μας πρόδιδον. Ούτω κατά την εκτέλεσιν Τούρκου εις Κάτω Βαρώσια την 20ην Ιουλίου, η σύζυγος του Δ....Γραμματέως των Π. Συντεχνιών, ονόματι Σ.... και η αδελφή της Π... εφώναζαν το όνομα εκείνου τον οποίον ενόμισαν ότι εφόνευσε τον τούρκον. Η Π... έτρεχε με το μεσοφόρι και εφώναζε: "Είναι ο γιος του... θα τον προδώσω στην αστυνομία και ας με κόψουν κομμάτια. Ετηλφώνησα στην αστυνομίαν και ακόμη εν ήρτεν".

Την επομένην επανέλαβε το όνομα του σε κατάστημα.

Ο κομμουνιστής Δ... εβγήκε σε πέτρα και εφώναζε: "Ο ένας είναι ο γιος του.... όποιος ξέρει και τον άλλον να τον πη στη αστυνομίαν

Ο Κομμουνιστής Ο.Α. τα ίδια έλεγε.

Τον τραυματισθέντα Τούρκον μετέφερε εις το νοσοκομείον ο Πουμπουρής των Παλαιών Συντεχνιών.

Οι αριστεροί ας καμαρώσουν τους συναδέλφους των, αλλά και την ηγεσίαν τους.

Εμείς δεν κτυπάμε κομμουνιστάς. Σεβόμεθα δε την ιδεολογίαν του καθενός, αλλά και δεν ανεχόμεθα να μας φράσσουν τον δρόμον μας, ποτισμένον με αίμα,

εκείνοι οι οποίοι αρνούνται να χύσουν έστω και μίαν σταγόνα για την απελευθέρωσιν μας από τους Αγγλους.

Αφού δεν θέλουν ή δεν μπορούν να προσφέρουν αίμα στον αγώνα, ας καθήσουν τουλάχιστον ήσυχα. Δεν ζητούμε να μας βοηθήσουν. Θα βγάλουμε τον αγώνα μόνοι μας όπως μέχρι σήμερα. Τους ζητούμε να μη μας παρεμβάλλουν εμπόδια. Και εις την απαίτησιν μας αυτήν θα φανούμεν αμείλικτοι.

Με τέτοια νοοτροπία η οποία επικρατεί σήμερα στες ακελικές τάξεις, δίδεται το δικαίωμα στους Αγγλους να ελπίζουν ότι οι αριστεροί θα βρεθούν μια μέρα στο πλευρό τους. Γι' αυτό οι Αγγλοι επιμένουν ότι θα βρεθούν Έλληνες να τους βοηθήσουν στην επιβολή του αγγλικού σχεδίου.

Οι αριστεροί πατριώται ας το αντιληφθούν που τους οδηγεί η ηγεσία των και μερικοί φανατικοί οπαδοί της.

ΕΟΚΑ